



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

lentacv-||la noui testamenti Cardi.||nalis sancti Xisti.||

Cajetan, Thomas

Colonie, 1526

VD16 V 1243

lentaculi decimi questio prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34421

Ientaculi decimi questio prima

Incipit decimum Ientacul

culum in quo quattuor tractantur.



Currunt Decimo tractanda quattuor apud Joā nem euāgelistam.

¶ Primum Joā. v. si ego testimoniū perhibeo de meipō, testimoniū meum non est verum.

¶ Secundū quoq; Joā. v. Quō vos potestis credere, q̄ gloriā ab invicē accipitis, ⁊ gloriā que a solo deo est non queritis?

¶ Tertium Joā. viij. In domo patris mei māsiōnes multe sunt: siq̄ minus, dixissem vobis, q̄a vado parare vobis locum.

¶ Quartū est Joā. xvij. Et nunc clarifica tu me pater apud te metipsum claritate quā habui priusquā mundus fieret apud te.

Circa Primum (scilicet, si ego testimoniū perhibeo de meipō, testimoniū meum nō est verū) dubiū occurrit ex duplici capite. Primo quia conditiōalis ista falsa videtur, si ne antecedēs demōstret Christū inquātum homo siue inquātum deus. Nā Christus nō solū secundū diuinā naturā erat impeccabilis, sed etiā secundū hūanitatē assumptā: ac p̄ hoc secundū quancūq; naturā perhibeat testimoniū de seipō nō potest mēiri: ⁊ sequenter testimoniū eius erit vez cuius oppositū p̄ditionalis ista significat.

¶ Et auget dubitatio ex eo q̄ ip̄emet dñs Joā. viij. quū dixisset ego sum lux mundi, ⁊ Iudei opponerēt

3
Ientaculi decimi questio prima. xcviij.

ei, tu de teipso testimonium perhibes, testimonium tuum non est verum, respondit Iesus et dixit eis, et si ego testimonium perhibeo de meipso, verum est testimonium meum ubi clare apparet dominum asserere contrariam conditionalem.

Ad hoc Dicitur, quod simpliciter et absolute loquendo conditionalis secunda quam protulit dominus Iohannes viij, est vera et asserenda: illa autem que ex Iohanne v, allata est, non est extendenda, sed exponenda iuxta contextum ad precedentia. Duo siquidem ante illa verba dominus dixerat, ex quibus sensus intentus per hanc conditionalem accipi potest. Primum est, non possum ego a meipso facere quicquam. Ex quo sumitur quod in antecedente huius conditionalis subintelligitur licet a meipso: ita quod conditionalis est ista, si ego a meipso perhibeo testimonium de meipso, testimonium meum non est verum. Et sic conditionalis verificatur: quia si a seipso non potest facere quicquam non potest quoque a seipso perhibere testimonium verum de seipso, et si a seipso testimonium perhiberet de seipso, testimonium eius non esset verum: utpote contrarium origini veritatis: quoniam ipse non est ex seipso. Et est ista conditionalis de genere illarum quarum tam antecedens quam consequens est impossibile: ut si leo volat, leo habet alas: et si miles. Simili quoque modo verificatur dicta conditionalis si exponatur iuxta secundum quod premisserat dominus ibidem: scilicet quia non quero voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.

Hinc enim subintelligitur in antecedente dicte conditionalis licet querens voluntatem aliam quam eius qui misit me. Ita quod conditionalis est ista, si ego quero voluntatem aliam quam eius qui misit me, testimonium

I entaculi decimi questio prima.

phibeo de meipso, testimonium meum non est verum: quia querendo aliam voluntatem quam patris contrariaretur veritati: et sic testimonium suum non esset verum. Sed sic etiam conditionalis est vera: et tam antecedens quam consequens est impossibile.

¶ Illa autem conditionalis que dicitur Joā. viij. gloria non eget: quoniam ut sonat vera est, et dupliciter ibi a domino probatur. Primo quo ad veritatem in se, scilicet quod testimonium eius verum est secundum rem dicendo quia scio unde venio et quo vado: hoc est quia et certa scientia totius progressus mei loquor, scio enim unde veni, a principio, a patre, ab eternitate etc. et quo vado, ad patrem, ad celum etc. Quia enim quod scimus loquimur, et quod vidimus testamur, ex certitudine sue scientie probat dominus testimonium suum esse verum. Secundo, quantum ad sufficientiam legitimum, quia in lege vestra scriptum est quod duorum hominum testimonium verum est: ac per hoc multo magis verum est testimonium eterni filii et patris, ego sum qui testimonium phibeo de meipso, et testimonium phibet de me qui misit me pater.

¶ Potest quoque accipi et tertia probatio quo ad veritatem presumptionis ex subiunctis verbis domini in eodem ca. ego gloriam meam non quero, sed honorifico patrem meum etc. Presumi siquidem potest testimonium de seipso falsum propterea quia homo querit proprium bonum seu propriam gloriam: sed ubi homo bona dicit de se ut Christus predicabat se deum, et propriam non querit gloriam, non est locus presumptioni aut suspitioni quod testimonium eius non sit verum. Et propterea omnia colligendo, amplectimur simpliciter et absolute veram esse hanc conditionalem, scilicet si ego testimonium phibeo de meipso

Ientaculi decimi questio secūda xcix.

verum est testimonium meum, est siquidem verum
re et lege et presumptioe. Ne quidem quia sic esse scio: le
ge autem, quia duo testes, presumptioe vero, quia non pro
pria sed patris gloriam quero.

Et per hoc patet solutio obiectorum.

Circa secundam quomodo potestis credere, qui
gloriam ab invicem accipitis, et gloriam quam
a solo deo est non queritis? dubitatio occur
rit ex duplici capite. Primo circa primam partem, quomodo
potestis credere qui a divicem gloriam accipitis, nam
aut est sermo de fide informi. Et sic experientia te
stat in multis christianis qui credunt, et tamen ab invi
cem gloriam accipiunt ponendo ultimum finem in gloria.
Si vero est sermo de fide formata charitate, appa
ret sermo domini per accidens: nam omne peccatum mortale tol
lit charitatem, et gloria non directe opponitur charita
ti, sed odium. Unde qua ratione obiectum est peccatum va
ne glorie ad impediendum fidem formatam, pari ratioe
quodlibet aliud peccatum obijci potuit, et maiori ratio
ne obijci potuit peccatum aliud directum oppositum cha
ritati: ut invidia, odium, discordia.

Circa secundam deinde partem (scilicet et gloriam quam
a solo deo est non queritis) duplex difficultas occur
rit. Prima: quia nulla videtur gloria que a solo deo sit:
quoniam etiam gloria filiorum dei sit a deo solo, sed a deo et
alijs: iuxta beate virginis verbum, beatam me dicent omnes
generationes, et in psal. sancti dicunt de seipsis. tunc dicent
inter gentes, magnificavit dominus facere cum eis. Secunda
difficultas est: quia querere gloriam quam solo deo est, non spe
ctat ad amorem dei, sed ad amorem proprium: non enim hoc
spectat ad amorem amicitie, sed ad amorem concupiscentie,
quam homo concupiscit sibi bonum glorie. Et propterea etiam

¶ ij